

Länsstyrelsen
Västerbottens län
Naturförvaltning

BESLUT

Datum
1997-01-27

Beteckning
231-10507-10514/96
231-10524/96

1(6)

Enligt sändlista

Förordnande om naturreservat för domänreservat i Åsele kommun och domänreservat öster om odlingsgränsen i Dorotea kommun, Västerbottens län

(10 bilagor)

Administrativa uppgifter om reservaten och beskrivning av områdena, se bilaga 1 - 9.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) att följande domänreservat skall vara naturreservat. Namnen på naturreservaten anges nedan.

1. Rödbergets domänreservat	6. <u>Skalbergets domänreservat</u>
2. Siksjöns domänreservat	7. Nordansjöbergets domänreservat
3. Bäckmyrkullens domänreservat	8. Stenbithöjdens domänreservat
4. Lilla Stutvattnets domänreservat	9. Kojmyrans domänreservat
5. Vammasjöns domänreservat	

Naturreservatens avgränsning har angetts på bifogade kartor. Reservaten omfattar enbart mark tillhörande AssiDomän.

Motiv för naturreservaten

Syftet med reservaten är att för framtiden bevara ekosystem med urskogsartad skog. Sådana skogar var för bara något århundrade sedan vanliga. Ett nästan landskapstäckande skogsbruk har medfört att de urskogsartade skogar som numera finns kvar är unika.

Det principiella målet för skogsreservat av de här typerna är att bevara skogarnas ekosystem i orört och ostört tillstånd och att låta de naturliga processerna löpa fritt. I ekosystemet ingår såväl mark och vatten som växter och djur. Med naturliga processer avses både långsamma förändringar som sker i vegetationen och mer eller mindre regelbundet omdanande processer

som t ex stormfällning och utslagning av vegetation genom extrema klimatförhållanden. Den urskogsartade miljön och de naturliga processerna är av särskilt stor betydelse för fortlevnaden av urskogsberoende eller urskogsgynnade arter bland svampar, mossor, lavar och insekter samt ryggradsdjur som t ex tjäder.

Syftet med reservaten är även att inom ramen för detta mål ge möjlighet till naturupplevelser och forskning i orörd natur.

Naturreservatsbestämmelser

Föreskrifter om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom reservaten (8 § naturvårdslagen)

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. Uppföra byggnad eller anläggning
2. Anlägga väg, parkeringsplats, led eller spång
3. Anlägga luft- eller markledning, stängsel eller hägnad
4. Anordna upplag
5. Borra, spränga, gräva, schakta, utfylla, tippa, dika eller dämna
6. Avverka eller utföra annan skogsvårdsåtgärd
7. Ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle
8. Framföra motordrivet fordon i terrängen med undantag för hämtning av redan fälld älg
9. Använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel
10. Upplåta mark för orientering eller annan idrottstävling
11. Kalka mark eller vatten

Utan länsstyrelsens tillstånd är det dessutom inom Lilla Stutvattnets DR, Vammasjöns DR, Skalbergets DR, Nordansjöbergets DR, Stenbithöjdens DR och Kojmyrans DR förbjudet att

12. Förnya eller utvidga upplåtelse för jakt på annat än älg, rådjur, hare och räv

Föreskrifter om skyldighet att tåla visst intrång (9 § naturvårdslagen)

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservaten.

1. Utmärkning av reservatet
2. Uppsättning av informationstavlor på platser som anges i fastställd skötselplan
3. Anläggning och underhåll av leder som anges i fastställd skötselplan

Föreskrifter om vad allmänheten har att iaktta inom reservaten (10 § naturvårdslagen)

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. Framföra motordrivet fordon i terrängen
2. Störa djurlivet t ex genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 m
3. Bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar
4. Plocka eller insamla växter eller växtdelar, mossor, lavar och svampar, med undantag för bär och matsvamp
5. Fånga och insamla ryggradslösa djur
6. Medföra okopplad hund eller annat husdjur
7. Uppsätta tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift
8. Tälta
9. Elda

För Stenbithöjdens DR skall det under punkterna 8 och 9 gälla följande:

- Tälta mer än två nätter på samma plats
- Elda annat än på anvisad plats och med medhavd ved

Föreskrifter rörande naturvårdsförvaltningen av reservaten (9 § naturvårdsförordningen)

Syftet med vård och förvaltning

Domänreservatens nuvarande struktur av urskogsartad skog med till denna knutna urskogsberoende eller urskogsgynnade svampar, lavar, mossor, kärlväxter, insekter och ryggradsdjur som t ex tjäder, skall skyddas och bevaras.

I delar av områdena har återkommande skogsbränder varit en del av skogens långsiktiga dynamik. Bränning under kontrollerade former kan därför bli aktuellt någon gång varje århundrade eller med ännu längre intervall.

Inom ramen för dessa mål får de i möjlig utsträckning utnyttjas för naturstudier, undervisning och forskning.

De naturförvaltningsinsatser som områdena kräver är att i samband med tillsyn av områdena följa stammarna av urskogsgynnade arter samt information och utmärkning.

Naturvårdsförvaltare

Länsstyrelsen skall vara naturvårdsförvaltare.

Skötselplan

Länsstyrelsen fastställer bifogade skötselplaner.

Ärendets beredning

Domänverket har tidigare avsatt områden som domänreservat. I samband med Domänverkets bolagisering 1992 gjorde länsstyrelsen, på uppdrag av Naturvårdsverket, en bedömning av vilka domänreservat i länet som har sådana särskilda naturvärden att de bör ges skydd som naturreservat. De i detta beslut upptagna reservaten är de områden som valdes ut i Åsele kommun och öster om odlingsgränsen i Dorotea kommun.

Naturvårdsverket och AssiDomän slöt 1995 ett avtal om naturreservatbildning av ett antal särskilt värdefulla domänreservat i hela landet. De i detta beslut medtagna områdena omfattas av avtalet och följer villkoren i detta avtal.

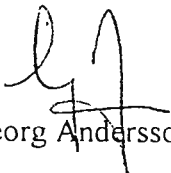
AssiDomän Lycksele skogsförvaltning, Statens naturvårdsverk, Skogsvårdsstyrelsen, Dorotea kommun, Åsele kommun, Svenska naturskyddsföreningen Länsförbundet i Västerbottens län och Västerbottens Läns Jaktvårdsförening har yttrat sig.

I det förslag som var ute på remiss föreslogs att all jakt förutom jakt på älg skulle förbjudas i reservat större än 50 ha. I avtalet mellan AssiDomän AB och Naturvårdsverket sägs nämligen att parterna är överens om att reservaten också bör ge skydd åt delar av faunan. En rekommendation är att jakt bör förbjudas med undantag av älg, rådjur, hare och räv. Avvikelser från detta kan dock diskuteras i vissa fall. Enligt uppgift från Naturvårdsverket var syftet med detta partiella jaktförbud att ge skydd åt arter som gynnas av urskogsartad skog som t ex tjäder, vilken också omfattas av EU's fågeldirektiv.

Naturvårdsverket har i sitt yttrande godtagit att det begränsade jaktförbudet enbart gäller för större domänreservat. AssiDomän, Lycksele skogsförvaltning har också varit positiva till en sådan regel. Naturskyddsföreningen hävdar att jakt, med undantag av älgjakt, inte skall vara tillåten i samtliga reservat. Västerbottens läns jaktvårdsförening anser däremot i en skrivelse att all jakt skall vara tillåten i samtliga reservat.

- Jakt i dessa områden bedrivs till stor del av ortsbundna jägare. Ett mera flexibelt system med individuell prövning kan därför vara motiverat. Länsstyrelsen har därför ansett att en lämplig avvägning mellan dessa olika intressen är att införa en regel om att förnyelse eller utökning av jaktupplåtelse i reservat större än 50 ha skall föregås av tillstånd från länsstyrelsen.

Detta beslut kan överklagas hos miljödepartementet, se bilaga.

Georg Andersson

Per Erik Persson

Bilagor

- 1-9 Områdesbeskrivning, skötselplan och karta över respektive reservat
- 10 Hur man överklagar

Sändlista

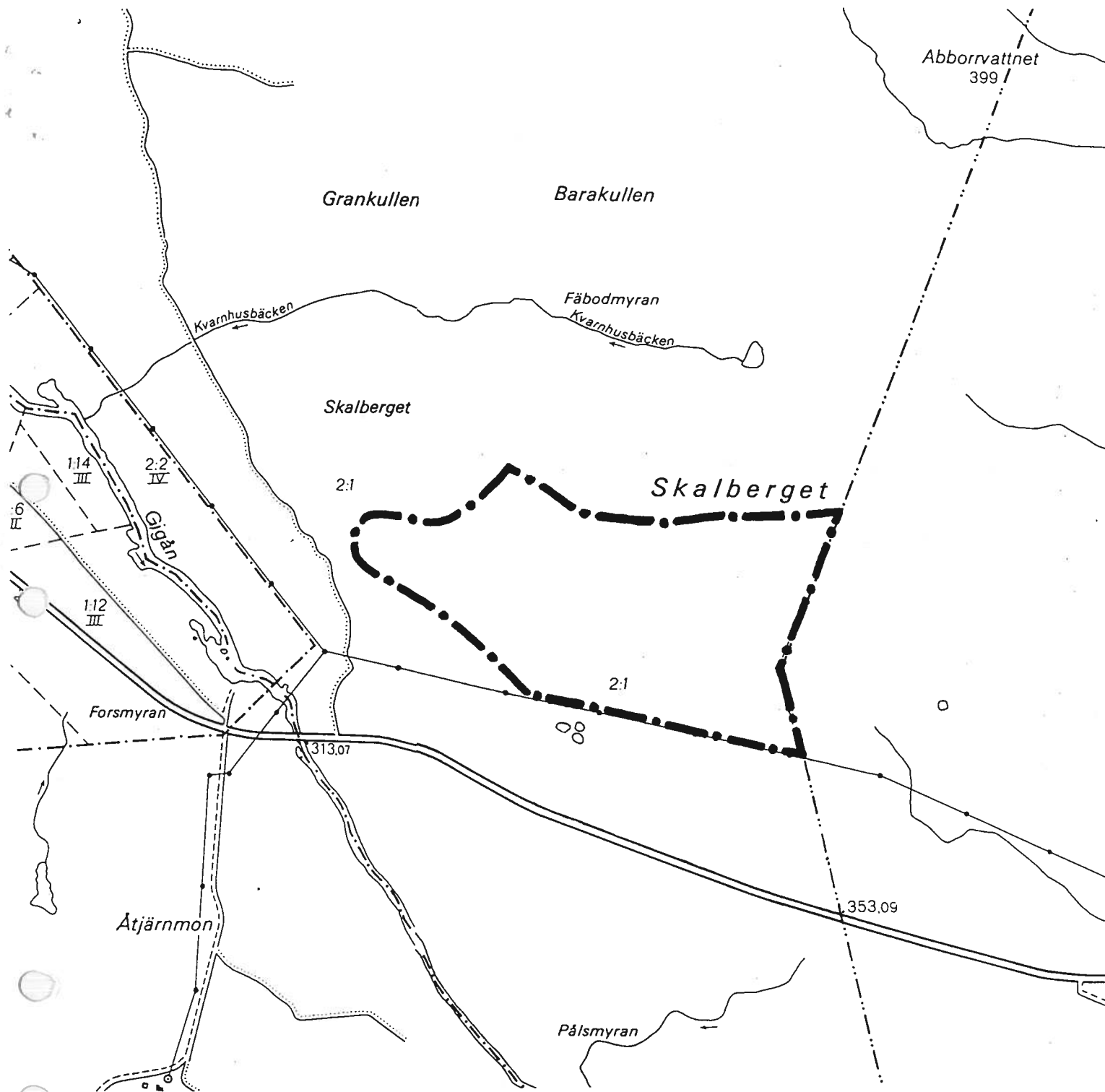
AssiDomän, Lycksele skogsförvaltning
Dorotea kommun
Plan och bostadsverket
Fastighetsbildningsmyndigheten
Fastighetsregistreringsmyndigheten
Naturvårdsregistret
Skogsvårdsstyrelsen
Statens naturvårdsverk
Svenska Naturskyddsföreningen, Länsförbundet i Västerbottens län
Västerbottens Läns Jaktvårdsförening
Åsele kommun

PLAN

EXP

MJ

PEP

Naturreseptat **SKALBERGET DR**

Åsele kommun

Tillhör Länsstyrelsens beslut 1997-01-27
Dnr 231-10512/96

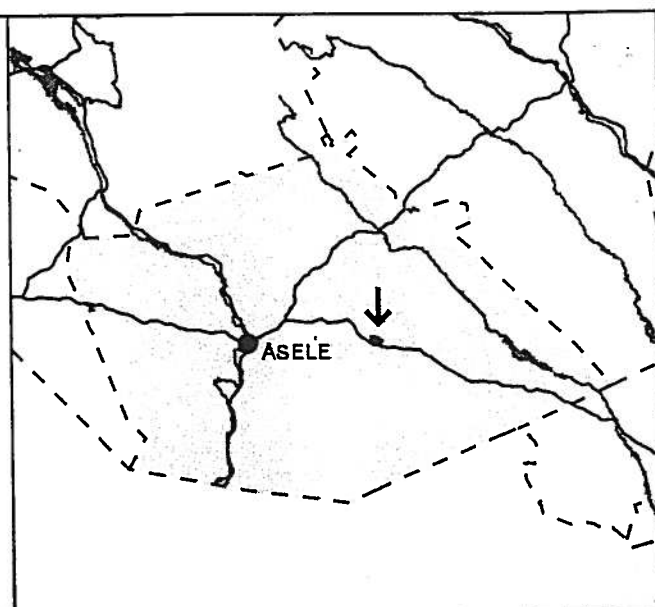
Teckenförklaring

— • — gräns för naturreseptat

Ek 717 28, 718 20

Skala

0 200 400 600 800 1000 meter

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET SKALBERGET I ÅSELE KOMMUN

Innehållsförteckning

- 1. Syfte med säkerställande och skötsel**
- 2. Beskrivning av reservatet**
 - 2.1 Administrativa data
 - 2.2 Allmän beskrivning av området
 - 2.3 Natura 2000
- 3. Skötsel av naturtyper**
 - 3.1 Granskog / barrblandskog
 - 3.2 Våtmark
- 4. Friluftsliv**
 - 4.1 Anläggningar och information för friluftslivet
- 5. Övriga anläggningar**
- 6. Nyttjanderätter**
- 7. Utmärkning av gränser**
- 8. Sammanställning av åtgärder**
- 9. Tillsyn och uppföljning**

1. Syfte med säkerställande och skötsel

Syftet med säkerställandet och skötseln av naturreservatet är att vårda och bevara naturreservatets urskogsartade struktur. Området är brandpräglat men en stor andel av de arter som förekommer inom reservatet är mycket känsliga för förändringar och området ska därför, tillsvidare, lämnas till fri utveckling.

2. Beskrivning av objektet

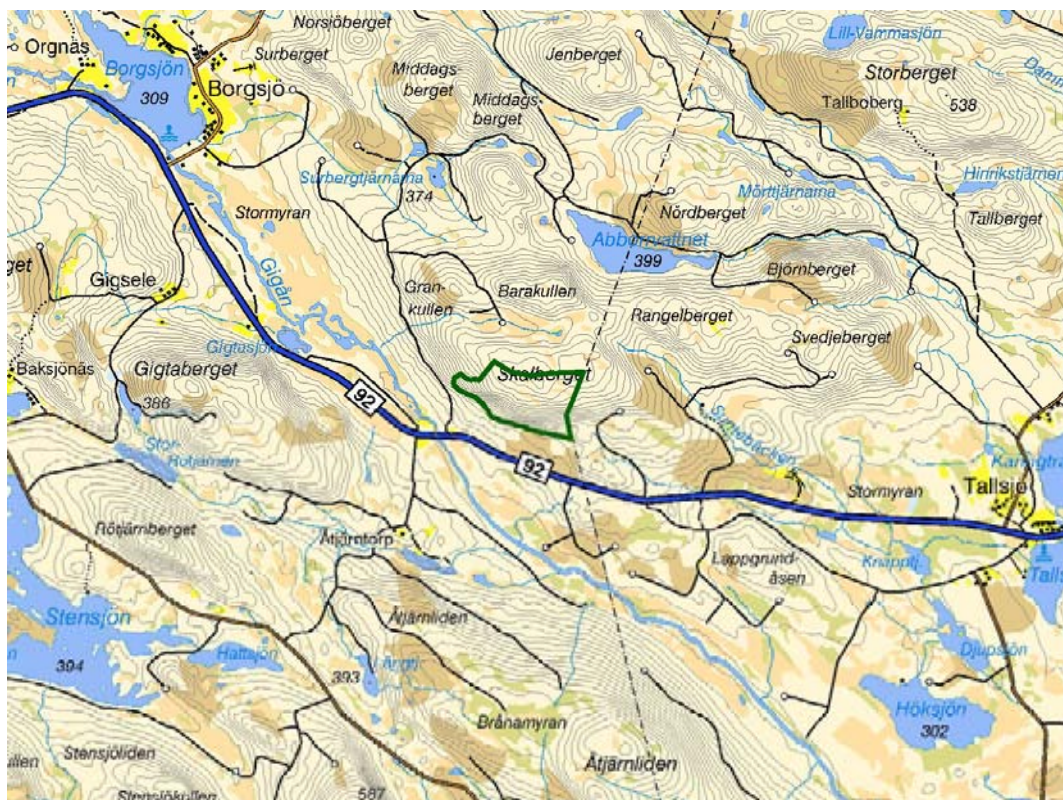
2.1 Administrativa data

Namn	Skalberget
Skydd	Naturreservat – 2402124
Kommun	Åsele
Läge	25 km öster om Åsele, kartblad 22I - 71820, naturgeografisk region 32c, koordinat 1600662 7118679
Ägarkategori	Bolag, Sveaskog
Fastigheter	Trehörningen 2:1
Totalareal	100.4 ha
Bergimpediment	3 ha
Myr	5 ha
Skyddad produktiv skog	92 ha
- Tallskog	22 ha
- Barrblandskog	26 ha
- Granskog	2 ha
- Lövblandad barrskog	42 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen

2.2 Allmän beskrivning av reservatet

Skalberget ligger ca 25 km öster om centralorten Åsele, i Åsele kommun. Området avsattes som domänreservat 1959 och ombildades till naturreservat 1997. Reservatet består av en delvis brant sydsluttning som domineras av tall i de nedre delarna och gran i de övre. Den västra sidan är mycket brant och till stor del tekniskt impediment-stup. Björk, asp och sälg finns insprängt här och var i beståndet men förekommer främst i de nedre delarna. Flera av lövträden är mycket grova och man har observerat liten aspgelav (*Collema curtisporum*) som är klassad som starkt hotad enligt rödlistan. Dessutom har man i området påträffat doftticka (*Haploporus odoratus*), rosenticka (*Fomitopsis rosea*) och lappticka (*Amylocystis lapponica*) som samtliga är missgynnade. På en del av sälgarna växer det rikligt med lunglav (*Lobaria pulmonata*). Granarna i beståndet är olikåldriga och rikt lavbehängda medan tallarna i huvudsak består av två generationer.

Längst reservatets östra kant är granskogen mycket grov. Förekomsten av lågor och torrakor varierar men tillgången på främst granlångor får ses som tämligen god. Plockhuggning har förekommit på både gran och tall. Brandspår i form av brandljud och kolade högstubbar vittnar om brand för ca 150 år tillbaka, kanske i samband med bränning av de omslutande slättermyrarna. Området har i urskogsinventeringen 1982 angivits i värdeklass II.

Figur 1. Översiktskarta för naturreservatet.

2.3 Natura 2000

Naturreservatet ingår i nätverket Natura 2000 (Natura 2000-id SE0810093), den Europeiska Unionens nätverk av skyddade områden. De åtgärder som beskrivs i skötselplanen och som senare kommer att genomföras tar även hänsyn till bevarandet av de naturvärden som finns utpekade för Natura 2000.

3. Skötsel av naturtyper

Nedan indelas reservatet i skötselområden utifrån gemensamma drag vad gäller naturtyp, utvecklingshistorik samt form av skötsel.

3.1 Granskog / barrblandskog

Innefattar all skog inom reservatet. Skogen är i stora delar brandpräglad men terrängförhållandena gör att det tekniskt sett är omöjligt att bränna. Området har på grund av brandens frånvaro även hunnit utveckla brandrefugiala värden och kommer därför även fortsättningsvis att få utvecklas fritt.

Kvalitetsmål

- Arealen av natur- och urskogsartad granskog/barrblandskog ska vara minst 92 hektar.
- Andelen död ved ska öka för att på sikt uppgå till minst 30% av den totala vedvolymen.
- För att en skoglig kontinuitet ska kunna säkerställas ska det finnas en naturlig dimensionsspridning i beståndet, från grova (gamla) träd ner till klena (yngre) träd.
- Minst tre rödlistade arter och/eller signalarter knutna till gran ska kunna hittas.

Åtgärder

Skogen i området ska tillsvidare utvecklas fritt. Om skötsel krävs för bevarandet av enskilda, mycket utsatta arter, kan åtgärder komma ifråga. Åtgärder för att gynna lövträd kan bli aktuell.

3.2 Våtmarker

Innefattar hela våtmarkssystemet inom reservatet, vilket inkluderar mindre skogstjärnar, gölar, källor, kärr, gungflyn och mossar.

Kvalitetsmål

- Arealen av våtmark ska vara minst 5 hektar.
- Våtmarkernas hydrologi ska vara opåverkad.
- Våtmarkernas växtsamhällen ska vara opåverkade..
- Minst 5 karakteristiska arter för våtmarkerna, respektive vattenmiljöerna, ska kunna hittas.

Åtgärder

Fri utveckling

4. Friluftsliv

Reservatet är lättåtkomligt då väg 92 passerar alldeles intill reservatet. Med tanke till reservatets belägenhet, karaktär och ringa storlek, kommer besöksstrycket förmodligen aldrig att bli högt (klass 3).

4.1 Anläggningar och information för friluftslivet

Intill reservatsgränsen i söder finns reservatsskyltar i A3-format uppsatta.

Kvalitetsmål

- Det övergripande målet för friluftslivet är att området ska nyttjas utifrån dess naturgivna förutsättningar.
- En informationsskylt i A3-storlek ska finnas uppsatt vid angivna platser.

Åtgärder

- En ny reservatsskylt i A3-format ska tas fram och sättas upp senast 2020. Skylten ska sedan bytas ut efter behov (se bilaga 1).

5. Övriga anläggningar

Inga anläggningar finns inom reservatet.

6. Nyttjanderätter

Jakt bedrivs inom reservatet enligt gällande jaktlagstiftning, Sveaskog förvaltar denna nyttjanderätt.

7. Utmärkning av gränser

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar. Gränserna bör ses över vart 10:e år och målas om vid behov.

8. Sammanställning av åtgärder

Åtgärd - Skalberget	Tidpunkt
Ny skylt	2006-2020

9. Tillsyn och uppföljning

Tillsynen av området utförs av naturvårdsförvaltaren och ska dokumenteras skriftligt. Tillsynen innefattar, utöver en besiktning av att reservatsföreskrifterna efterlevs, även alla anläggningar, utmärkningar och skyltar inom reservatet. Brister och fel ska dokumenteras och rapporteras.

I samband med att skötselåtgärder utförs ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras för att möjliggöra en långsiktig uppföljning. Vidare ska även kostnaderna för åtgärderna noteras.

En nationell metod för uppföljning av reservat och Natura 2000 – områden har tagits fram. Denna ska användas.

Tillsynen och uppföljningen av reservatet kommer tillsammans att utgöra ett underlag för en eventuell revidering av skötselplanen.

Lena Lundevaller

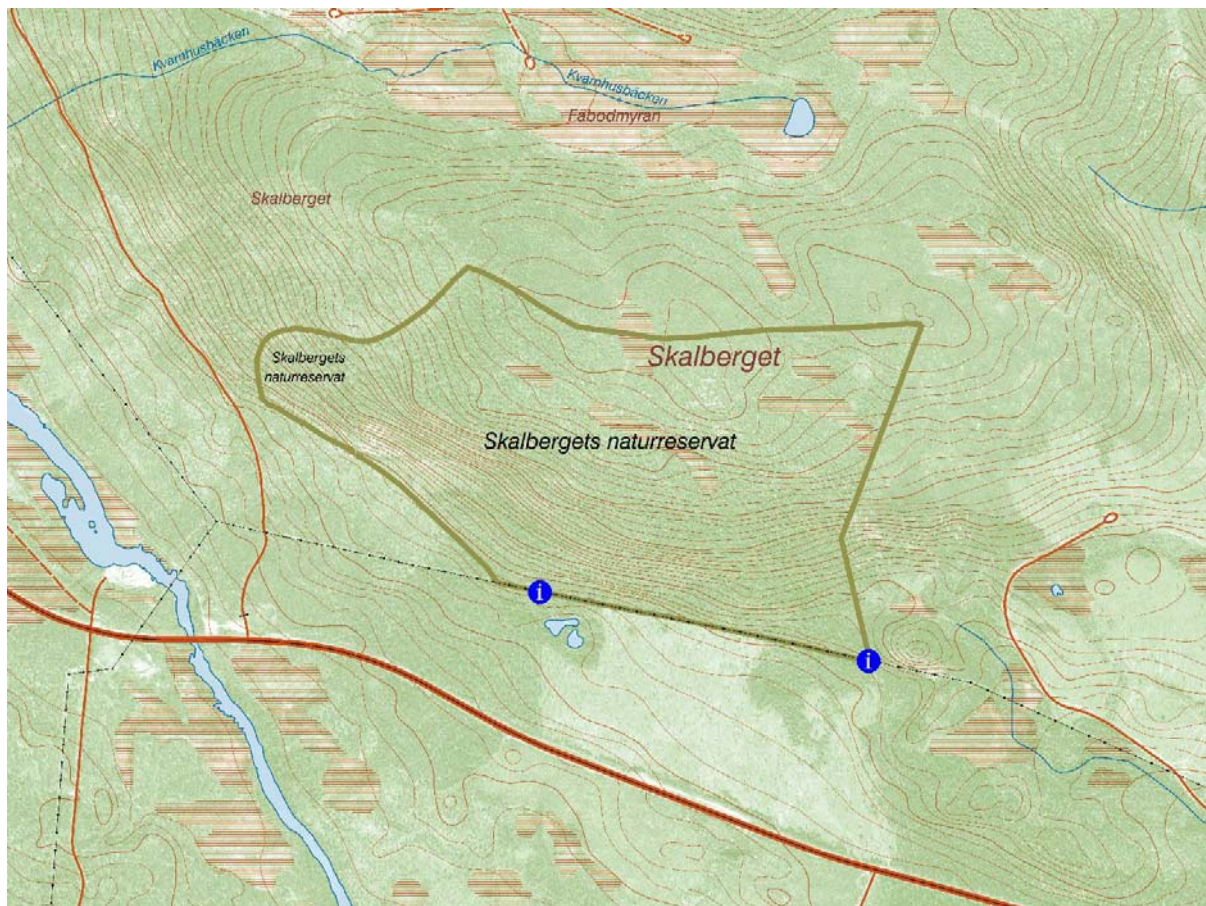
Peter Näslund

Bilagor: 1. Anläggningar och information för friluftslivet

Sändlista

Naturvårdsverket, Naturresursenheten, Blekholmsterassen 36, 106 48 Stockholm
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm
Sveaskog, Storgatan 62, 921 22 Lycksele
Åsele kommun, Miljö- och hälsoskydd, Box 200, 910 60 Åsele
Naturvårdsregistret (Peter N)

ANLÄGGNINGAR OCH INFORMATION FÖR FRILUFTSLIVET

Karta med informationsplatserna utmarkerade.

Tillhör reservatsbeslut dnr: 231-10512/96